

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2021/03234/S1)

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

Förslaget i sammandrag

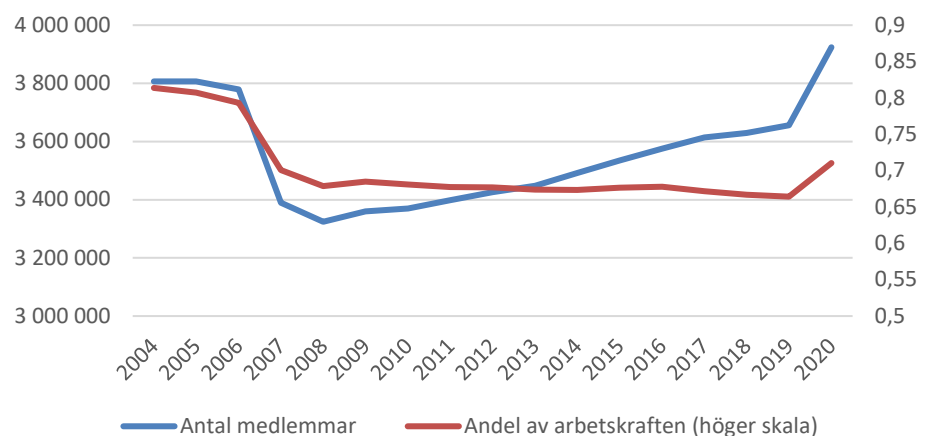
I promemorian föreslås bland annat att det ska införas en skattereduktion för avgiften till en arbetslöshetskassa. Underlaget för skattereduktionen ska bestå av den avgift som en medlem betalar till en svensk arbetslöshetskassa. I underlaget för skattereduktion kan efter begäran även avgift till en utländsk arbetslöshetskassa medräknas. Skattereduktionen uppgår till 25 procent av underlaget.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Sacos ställningstagande

Under perioden 1 januari 2002 fram till 1 januari 2007 fanns möjligheten att göra ett skatteavdrag motsvarande 40 procent av ett underlag baserat på medlemsavgiften för en arbetslöshetskassa. Alliansregeringen avskaffade den möjligheten 2007 som en del i finansieringen av införandet av jobbskatteavdraget. Samtidigt infördes den 1 januari 2007 en förhöjd finansieringsavgift som innebar att medlemsavgiften i högre grad skulle relateras till arbetslösheten i respektive arbetslöshetskassa. Detta medförde att avgiften blev betydligt högre i a-kassor med hög arbetslöshetsrisk. Tanken var att det skulle öka medlemmarnas medvetenhet och ansvarstagande för arbetslöshetens kostnader.

Figur 1. Andel och antal medlemmar i en arbetslöshetskassa

I juli 2008 ersattes den förhöjda finansieringsavgiften av en lägre arbetslöshetsavgift, vilket innebar att medlemsavgifterna sjönk något. Slutligen togs arbetslöshetsavgiften bort 2014 och i samband med det sjönk medlemsavgifterna tillbaka till ungefär samma nivå som 2006, innan införandet av den förhöjda finansieringsavgiften.

Resultatet av de initialt höjda avgifterna var kraftigt fallande medlemsantal (se figur 1). Mellan 2006 och 2008 sjunk antalet medlemmar med drygt 450 000 och anslutandegraden minskade från drygt 80 procent till omkring 67 procent under samma period. Sedan dess har anslutandegraden legat relativt stabilt, med undantag för 2020 då antalet medlemmar ökade dramatiskt, med omkring 270 000 individer. Trots den senaste ökningen, så ligger anslutandegraden idag fortfarande betydligt lägre än den gjorde 2006.

Att anslutandegraden är hög är viktig av flera anledningar. Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska skydda mot inkomstbortfall vid ofrivillig arbetslöshet. Inkomstbortfallsprincipen är därför viktig för både individ och samhälle eftersom konsumtionsförmågan hålls uppe under arbetslöshet. Det gör försäkringen till en automatisk stabilisator för samhällsekonomin som mildrar konsekvenserna av en kraftig konjunkturedgång. Det bidrar till ökad ekonomisk stabilitet, och upprätthåller legitimiteten och försäkringsmässigheten i försäkringen. Eftersom den svenska modellen bygger på ett frivilligt medlemskap i en a-kassa måste incitamenten för ett medlemskap öka.

Även om det förslaget inte förväntas leda till ett dramatiskt ökat inflöde av nya medlemmar, så kan det mildra utflödet från försäkringen när osäkerheten runt pandemin har lagt sig. Förslaget verkar därför i rätt riktning.

Arbetslöshetsförsäkringen är också en del av de offentliga trygghetssystemen. Men till skillnad från Socialförsäkringarna betalas avgiften till en a-kassa med förvärvsinkomster som är beskattade. Det är ett förhållande som också motiverar ett skatteavdrag.

Men det behöver göras mer. Saco ser därför fram emot att regeringen presenterar en proposition för en reformerad arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster enligt det förslag som utredningen *Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen* (SOU 2020:37) presenterade. Införandet av de förslagen kommer att leda till att fler omfattas av försäkringen, vilket ytterligare stärker nyttan av ett medlemskap.

Saco tillstyrker förslaget om införandet av en skattereduktion på medlemsavgiften till en a-kassa på det sätt som beskrivs i promemorian.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Thomas Andréén
Välfärdsekonom